

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/136/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621203849
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621203849.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloletého Ľ. H., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom T. S. XX/XX, D. W., okres Y., v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Ružomberok, Kalvárska 35, Ružomberok, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Obcou Veľká Lomnica, so sídlom Tatranská 175/23, Veľká Lomnica, IČO: 00 326 666, dieťa matky F. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. S. XX/XX, D. W., okres Y., t. č. bytom R. XXXX/XX, W. I.Á., a otca Ľ. I., nar. X. X. XXXX, trvale bytom R. XXXX/XX, W. I., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Centrum pre deti a rodiny Ružomberok je povinné o d o v z d a ť maloletého Ľ.M. H., nar. XX. X. XXXX, do starostlivosti Diagnostického centra so sídlom Ul. Jančeka 32, Ružomberok, IČO: 00 111 562, najdlhšie na dobu troch mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 29. 10. 2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhuje, aby súd odovzdal maloletého Ľ. H., nar. XX. X. XXXX, do starostlivosti Diagnostického centra, so sídlom Ul. Jančeka 32, Ružomberok. Ako dôvod uviedol, že rozsudkom Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši, č. k. 9P/12/2016 zo dňa 30. 5. 2016, právoplatným dňa 7. 6. 2016, bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Ružomberok. Maloletý je jedným zo štyroch súrodencov, ktorí sú tiež umiestnení v tomto centre. Dieťa navštevuje 5. ročník Špeciálnej základnej školy internátnej v W. N.. Má určenú diagnózu - hyperkinetická porucha správania, ľahké mentálne postihnutie. Počas dní školského vyučovania sa nachádza v internáte. Víkendy, sviatky a prázdniny trávi v centre, nepravidelne u svojich rodičov. U maloletého dieťaťa sa v rámci nežiaduceho správania prejavuje najmä impulzívne správanie, náhle výbuchy zlosti, sprevádzané vulgarizmami a agresívnym správaním voči súrodencom. V poslednej dobe sa agresívne správa aj voči vychovávateľom centra. Maloletý nerešpektuje authority, pri afektoch kričí, ničí nábytok, ohrozuje seba i ostatné deti. Za dobré správanie vyžaduje odmenu, resp. svoje správanie podmieňuje. Psychiatrickou nemocnicou v Kremnici, kde bol maloletý naposledy hospitalizovaný, bolo v prípade pretrvávania porúch správania doporučené umiestnenie v sprísnenom režimovom zariadení. Od 26. 4. 2020 do 23. 10. 2020 bol maloletý umiestnený v Detskej psychiatrickej liečebni v Hrani, od 2. 7. 2021 do 6. 8. 2021 bol umiestnený na detskom oddelení Psychiatrickej Nemocnice prof. Matulaya v Kremnici. Po ukončení pobytov v týchto zariadeniach maloletý opätovne vykazuje nežiaduce správanie v centre. Nevhodne až agresívne sa správa k svojim sestrám a iným deťom v zariadení. Podľa oznámenia centra zo dňa 26. 10. 2021 sa stav maloletého zhoršuje. Dieťa bolo v karanténe spoločne s celou skupinou, takmer denne malo amoky, ohrozovalo druhých v skupine. Jeho stav bol konzultovaný s pedopsychiatrom, ktorý navrhol krátke preliečenie. Diagnostické centrum v Ružomberku súhlasí s prijatím maloletého na diagnostický pobyt s možnosťou prijatia dňa 8. 11. 2021 na obdobie troch mesiacov.

2. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

14. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých podľa § 367 CMP. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

16. Z pripojeného spisu 9P/12/2016 bolo zistené, že tunajší súd nariadil rozsudkom č. k. 9P/12/2016 zo dňa 30. 5. 2016, právoplatným dňa 7. 6. 2016, nad maloletým Ľ. a jeho súrodencami ústavnú starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Ružomberok. Z predloženého návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho príloh vyplýva, že u maloletého pretrváva nežiaduce správanie prejavujúce sa náhlymi výbuchmi zlosti, vulgarizmami a agresivitou voči iným deťom i vychovávateľom v centre. V rámci odbornej pomoci maloletému boli zo strany centra využité všetky dostupné možnosti (liečebné pobyty dieťaťa, psychologické i psychiatrické sedenia). Podľa oznámenia centra zo dňa 26. 10. 2021 sa zhoršuje psychický stav dieťaťa, u ktorého sa často objavujú amoky, v dôsledku čoho ohrozuje iné deti v skupine. Pedopsychiater navrhol krátke preliečenie maloletého. Diagnostické centrum v Ružomberku súhlasilo s prijatím dieťaťa na trojmesačný pobyt s možným nástupom od 8. 11. 2021. Vzhľadom na uvádzané skutočnosti súd dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia. Zdravý vývoj a riadna výchova maloletého sú vážne ohrozené, a ochrana jeho záujmov si vyžaduje okamžitú úpravu. V danom prípade je plne osvedčená naliehavosť riešenia situácie neodkladným opatrením. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia je dieťa v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Ružomberok. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného, v zmysle § 367 CMP, je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa fakticky pri sebe. Na základe uvedeného súd uložil Centru pre deti a rodiny Ružomberok povinnosť odovzdať maloletého Ľ. H. do starostlivosti Diagnostického centra v Ružomberku, a to najdlhšie na dobu troch mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).